

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
24/3227-

Dato
19. juni 2024

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2280 (2023-2024) fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad til kunnskapsministeren

Regjeringen er opptatt av at alle elever som ønsker å gå i SFO skal ha mulighet til det. Regjeringspartiene og SV har derfor prioritert å innføre gratis SFO-tilbud for å redusere sosiale forskjeller og å legge til rette for SFO som en inkluderingsarena for alle. Foreldrebetaling i SFO skal ikke være et hinder for deltakelse og tidligere undersøkelser har vist at pris er en viktig årsak til at barn ikke får delta i SFO.

Høsten 2022 ble det innført 12 timer gratis SFO i uken for alle 1. klassinger. Ordningen ble utvidet til 2. klassinger fra høsten 2023, og fra høsten 2024 vil også alle 3. klassinger i SFO få 12 timer gratis i uken. Dette har ført til at mange flere elever nå går i SFO enn tidligere, og vi forventer at deltakelsen vil øke enda mer til høsten. I tillegg er det en moderasjonsordning for elever på 1.-4. trinn i SFO, som sikrer at man ikke skal betale mer enn 6% av husholdningens inntekt for en plass i SFO.

For å anslå provenyeffekten av å avvikle ordningen med 12 timer gratis SFO på 1.-3. trinn, har departementet tatt utgangspunkt i beløpene som ble bevilget i perioden 2022-2024 ved innføring av ordningen på de ulike trinnene. Avvikling av ordningen innebærer at kommunene ikke lenger vil være finansiert for å tilby SFO til alle elever på 1.-3. trinn. Det vil trolig medføre at antall plasser i SFO reduseres og at flere av elevene som går i SFO i dag ikke lenger vil få plass i SFO.

Departementet anslår at halvårseffekten i 2024 av å avvikle dagens ordninger på 1.-3. trinn er om lag 2 330 mill. kr, med en helårseffekt på 4 290 mill. kr i 2025. Dersom avviklingen skal skje i et senere budsjettår, vil helårseffekten være større.

Dette fordi 12 timer gratis på 3. trinn først innføres høsten 2024. Departementet understreker at det er usikkerhet knyttet til anslaget.

For å anslå provenyeffekten av å innføre inntektsgraderte moderasjonsordninger for å motta 12 timer gratis på 1.-3. trinn, har departementet tatt utgangspunkt i nasjonale gjennomsnittstall for elever i grunnskolen, SFO- deltakelse og foreldrebetaling i SFO fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), inntektsstatistikk fra SSB og KOSTRA-tall.

Det er i anslagene lagt til grunn at alle elevene på 1.-3. trinn som kvalifiserer for den nye moderasjonsordningen vil delta i SFO, dvs. 100 % deltakelse i SFO. Beregningene hensyntar kommunenes egne utgifter knyttet til opprettelse av plasser. Dette er samme beregningsmetode som ble brukt ved innføring av 12 timer gratis for alle på 1.-3. trinn. Effektene den nye ordningen vil ha for dages 6%-regel for moderasjon er ikke hensyntatt i beregningene.

Tabellen under viser hvor mange elever og husholdninger som vil bli omfattet av den nye moderasjonsordningen. Videre viser tabellen provenyanslag for den nye moderasjonsordningen og den samlede provenyeffekten av avvikling av dagens universelle 12 timers-ordning og innføring av nye ordninger der elever på 1.-3. trinn fra husholdninger med inntekt opp til hhv. 1 mill. kr, 1,5 mill. kr og 2 mill. kr mottar 12 timer gratis SFO i uken. Tiltaket forutsetter forskriftsendringer. Anslagene i tabellen legger til grunn at forskriftsendringene innføres høsten 2024 og anslagene er oppgitt i 2024-kr.

	Inntektsgrense 1 mill. kr	Inntektsgrense 1,5 mill. kr	Inntektsgrense 2 mill. kr
Antall elever på 1.-3. trinn omfattet av ordningen	68 000	98 000	198 000
Andel av alle elever på 1.-3. trinn	28 %	40 %	81 %
Antall husholdninger omfattet av ordningen	28 000	37 000	170 000
Halvårseffekt kostnad ny moderasjonsordning	550 mill. kr	790 mill. kr	1 600 mill. kr
Helårseffekt kostnad ny moderasjonsordning	1 230 mill. kr	1 770 mill. kr	3 580 mill. kr
Halvårseffekt i 2024 ved avvikling av dagens ordning og innføring ny ordning (innsparing staten)	-1 780 mill. kr	-1 540 mill. kr	-730 mill. kr
Helårseffekt i 2025* ved avvikling av dagens ordning og innføring ny ordning (innsparing staten)	-3 060 mill. kr	-2 520 mill. kr	-710 mill. kr

* Dersom endringen igangsettes senere enn høsten 2024, vil helårseffekten (innsparingen) av alle alternativene være større. Dette skyldes at helårseffekten ved avvikling av 12 timer

gratis på 3. trinn er lavere i 2025 dersom tiltaket reverseres allerede i innføringsåret (2024), enn dersom det først innføres og deretter fjernes på et senere tidspunkt. Dette gjør at forholdstallet mellom hel- og halvårseffekten av avvikling av dagens ordninger ikke er lik forholdstallet mellom hel- og halvårseffekten ved innføring av de nye moderasjonsordningene. I alternativet med inntektsgrense på 2 mill. kr innebærer det at halvårseffekten (innsparingen) er større enn helårseffekten. Dette skyldes at kostnaden av tiltaket er betydelig høyere enn i alternativene med inntektsgrense på 1 mill. kr og 1,5 mill. kr.

Departementet understreker at det er usikkerhet knyttet til beregningene. En eventuell gjennomføring av tiltaket vil kreve nærmere vurdering av forutsetningene som er lagt til grunn i beregningene.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur